

Dziecko jest dla swoich rodziców skarbem, którego rozwój uważnie obserwują. Każdy postęp napędza dumą a jednocześnie uspokaja, że „wszystko jest w porządku”. Czasem jednak coś w rozwoju naszej pociechy niepokoi, być może odbiega od sposobu zachowania rodzeństwa, gdy było w podobnym wieku, a może wydaje się, że pewne umiejętności dziecka zaczęły zanikać.

Nie lekceważmy takiej sytuacji, lepiej rozwiązać wszelkie wątpliwości i **zacząć wczesną interwencję** niż później próbować „nadgonić” wciąż narastające deficyty rozwojowe. Dziecku można i

trzeba skutecznie pomóc, diagnoza z zakresu całościowych zaburzeń rozwoju (autyzm dziecięcy, Zespół Aspergera) **to nie wyrok, lecz wyzwanie** i szansa na podjęcie skutecznych działań.

Objawy pojawiają się najczęściej **w wieku 1,5 do 3 lat**, najwięcej zachorowań jest **wśród chłopców**, ale mogą się też pojawić u dziewczynek. U nich też częściej występuje **Zespół Retta**. Zachowania i deficyty, które powinny zwrócić uwagę Rodziców to:

- **Słaby rozwój mowy**- w wieku 2 lat dziecko powinno już nazywać osoby, przedmioty i czynności, z którymi ma kontakt. Pojawiają się już wypowiedzi dwuwyrazowe, choć często jeszcze bez odmiany. Dziecko używa zdrobnień. Rozumie proste zdania, polecenia i wykonuje je. Mówi o sobie „ja”. Potrafi wskazywać i nazwać znane przedmioty, osoby, zwierzęta na obrazkach. Jego umiejętności językowe i zasób słów szybko się rozwijają.
- **Trudności w użyciu języka nie są przez dziecko rekompensowane za pomocą gestów**- wskazywania, papa, kiwanie głową itd.
- **Brak uwspólnienia uwagi**- dziecko nie patrzy na przedmiot, który pokazujemy, nie ma też potrzeby przynoszenia zabawek czy innych „skarbów” rodzicom
- **Oslabiony kontakt wzrokowy**- dziecko nie patrzy w oczy, czasem jego spojrzenie jest niepokojące – zbyt „obojętne”, jakby niezogniskowane na osobie lub zbyt „wpatrujące”, jakby nie patrzyło na osobę, tylko na przykład na swoje odbicie w lustrze.
- **Dziecko bawi się zabawkami w sposób niepokojący**, niezgodnie z ich funkcją- wacha je, stuka nimi, szereguje, przesuwając przed oczami. W tym wieku dziecko powinno już rozwijać zabawę tematyczną naśladując dorosłych i odtwarzając swoje przeżycia, np. badanie i pielęgnacja lali, jazda autem. Może się też bawić konstrukcyjnie- budować most czy wieżę z kilku klocków.
- **Dziecko preferuje zabawę samotną i złości się bądź nie zwraca uwagi, gdy chcemy dołączyć.**
- Nie odpowiada na uśmiech, nie inicjuje zabaw z opiekunem.

Zaburzeniom ze spektrum autyzmu towarzyszą zaburzenia integracji sensorycznej, co oznacza, że zmysły dziecka nie potrafią ze sobą współpracować i przetwarzać w sposób prawidłowy informacji, które do nich docierają. Zaniepokoić rodziców mogą m. in.:

- ograniczone preferencje żywieniowe- dziecko chce jeść stale ten sam zasób pokarmów, na przykład tylko słone pokarmy lub tylko w postaci „papek”,
- niechęć do ubrań z określonego materiału lub w ogólnie ubrań,
- dziecko nie przepada za przytulaniem lub przeciwnie: podchodzi do każdego, znienacka, i mocno go ściska bądź też samo uwielbia być bardzo mocno przytulane,
- niechęć do określonych dźwięków, hałasu, bycia w tłumie,
- wpatrywanie się np. w wirującą pralkę, światła.

Czasami Rodzicom trudno jest oszacować, czy dziecko rozwija się prawidłowo, czy też trzeba już przedsięwziąć jakieś kroki. Tymczasem **zwłoka działa na niekorzyść naszej pociechy** – traci czas, podczas gdy rówieśnicy szybko się rozwijają. Dlatego oprócz samodzielnego wyszukiwania informacji, warto skontaktować się ze specjalistą, który pomoże zweryfikować obawy rodziców i zaproponuje metody terapii. Najmniejsze zaniepokojenie Rodzica warto skonsultować ze specjalistą.

[Fundacja SILENTIO](#) pomagająca dzieciom z autyzmem oraz ich rodzinom zaprasza rodziców i dzieci na bezpłatne konsultacje z psychologiem w swoim ośrodku ASAN Centrum Wspomagania Rozwoju w Warszawie, przy ul. Hawajskiej 3. Proponujemy 2 spotkania, pierwsze tylko z rodzicem/rodzicami a drugie spotkanie z dzieckiem. Bezpłatne konsultacje potrwają do końca grudnia 2012 r. Zapisy pod numerem telefonu: 609 777 826. Zapraszamy.

